ZOEKKAART ORCHIDEEËN

Orchideeën – wettelijk beschermd In ons land komen ruim 40 soorten voor. Alle orchideeën zijn wettelijk beschermd onder de Flora- en Faunawet. Dat betekent dat je ze niet mag plukken, uitgraven of beschadigen. Een orchidee heeft altijd een enkelvoudig, gaafrandig blad met parallelle nerven (als een tulp) en tweezijdig symmetrische bloemen (met slechts één spiegelvlak, dus gelijke linker- en rechterhelft). Bij enkele soorten, zoals Vogelnestje, is het blad schubvormig.

Zo werkt deze zoekkaart Met deze zoekkaart kun je de namen opzoeken van de meest voorkomende orchideeën in Nederland. De zeldzame soorten vind je bijna alleen in natuurgebieden, maar enkele algemenere kun je zeker ook daarbuiten ontdekken. Die vindplaatsen zijn lang niet allemaal bekend en kunnen in de loop der jaren veranderen bovendien. Nog steeds gaan daarom door onwetendheid ook populaties van dit soort bijzondere en wettelijk beschermde soorten verloren. Als we een actueel overzicht hebben van de locaties waar bijzondere planten voorkomen, dan kunnen we ze beter beschermen. Geef daarom als je een orchidee hebt gevonden en op naam gebracht, de waarneming door aan FLORON via *www.telmee.nl* of *www.waarneming.nl* Voor meer kenmerken bij determinatie van orchideeën kun je gebruik maken van de interactieve sleutel op *www.floron.nl/orchideeen*

Deze zoekkaart maakt deel uit van het project *'Bijzondere planten beter in beeld – van wettelijke naar werkelijke bescherming'*. FLORON voert dit project uit in samenwerking met de Werkgroep Europese Orchideeën, Stichting Veldwerk Nederland en Naturalis. Het project is mogelijk gemaakt dankzij de Regeling Draagvlak Natuur van het ministerie van LNV. Grasduinen en KNNV Uitgeverij dragen bij middels verspreiding van de zoekkaart onder hun lezers.

FLORON Stichting FLORON (Floristisch Onderzoek Nederland) brengt de wilde flora van ons land in kaart. Waar komen welke planten voor, welke soorten dreigen te verdwijnen en wat komt er aan nieuwe soorten bij. FLORON coördineert het werk van honderden vrijwilligers die Nederland daarvoor op planten inventariseren. De gegevens worden na controle opgenomen in de landelijke databank. Zij vormen zo de basis voor natuurbeleid, florabescherming en onderzoek. Wie mee wil doen is van harte welkom deel te nemen aan een van de projecten. Meer informatie over FLORON vind je op *www.floron.nl*

Werkgroep Europese Orchideeën De Werkgroep Europese orchideeën van de KNNV houdt zich bezig met de studie en bescherming van de Europese en inheemse orchideeënsoorten en hun biotopen. De werkgroep geeft een eigen tijdschrift uit, houdt jaarlijks twee bijeenkomsten en onderhoudt een eigen website met forum.
Voor meer informatie zie *www.europese-orchideeen.nl*

Floron

Veldwerk Nederland

Veldwerk Nederland Veldwerk Nederland is het Kennis- en Praktijkcentrum voor natuureducatie. Zij stimuleert een duurzame leefstijl, door verbondenheid tussen de mens en zijn leefomgeving te bevorderen. Dit gebeurt door waardering en zorg voor natuur, milieu en landschap actief onder de aandacht te brengen, middels ontwikkeling, uitvoering en verspreiding van sprankelende en vernieuwende educatieve activiteiten. De werkwijze van Veldwerk Nederland is gebaseerd op het beginsel "Leren door zelf ontdekken". De inspiratie daarvoor komt uit de praktijk van drie eigen veldwerkcentra en een uitgebreid netwerk.
Bel of schrijf voor meer informatie naar: Veldwerk Nederland, Het Woldhuis 11, 7325 WN Apeldoorn, tel.: 055 - 3684010, fax: 055 – 3600615, Email: info@VeldwerkNederland.nl, internet *www.VeldwerkNederland.nl*

Colofon

Deze zoekkaart is vervaardigd door de Werkgroep Europese orchideeën van de KNNV in nauwe samenwerking met FLORON en stichting Veldwerk Nederland. De tekeningen zijn van J. Landwehr. Vormgeving: BARD87 's-Graveland

De volgende zoekkaarten zijn verkrijgbaar:

Bomen in knop
Rupsen
Vogels
Bomen in blad
Vlinders
Roofvogels
Boomvruchten
Nachtvlinders
Roofvogelsilhouetten
Waterplanten
Libellen
Weide- en waadvogels
Bos- en heideplanten
Hommels
Diersporen
Duinplanten
Bodemdieren
Muizen
Bloeiende bermplanten
Spinnen
Reptielen en amfibieën
Landbouwgewassen
Muggen, vliegen, bijen en wespen
Dieren van de nacht
Grassen, varens en mossen
Waterdieren
Grote grazers
Bladgallen
Schelpen en slakken van de Noordzee
Stenen
Paddenstoelen
Aanspoelsels op het strand
Orchideeën

Te bestellen bij: *www.veldwerknederland.nl*

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door: GRASDUINEN, KNNV vereniging voor veldbiologie, landbouw, natuur en voedselkwaliteit

ZOEKkaart

om zelf

ORCHIDEEËN

te herkennen

WAT IS DAT VOOR EEN ORCHIDEE?

START

zijn de bloemen zuiver wit en geurig?
- JA → WELRIEKENDE NACHTORCHIS
- NEE → BERGNACHT-ORCHIS

is de stengel behaard?
- JA → DENNEN-ORCHIS
- NEE → zijn de bloemen geel van kleur?
  - JA → POPPENORCHIS
  - NEE → zijn de bladen (ei)rond?
    - JA → GROTE KEVER-ORCHIS
    - NEE → is de bovenkant van de bloemen donkerpaars ?
      - JA → PURPER-ORCHIS
      - NEE → is de bovenkant van de bladen glanzend?
        - JA → steken de bladen boven de onderste bloemen uit?
          - JA → VLEESKLEURIGE ORCHIS
          - NEE → hebben de bloemen een sterke geur?
            - JA → GROTE MUGGEN-ORCHIS
            - NEE → zitten de bloemen in een 'kluitje' aan de top?
              - JA → HONDSKRUID
              - NEE → zitten de onderste bladen in een rozet bijeen?
                - JA → HARLEKIJN (rozet)
                - NEE → zitten er stippen op de lip van de bloem?
                  - JA → RIET-ORCHIS (ONGEVLEKTE VORM) (lip)
                  - NEE → BREDE WESPEN-ORCHIS
        - NEE → is de stengel schroefvormig gedraaid?
          - JA → HERFSTSCHROEF-ORCHIS
          - NEE → zijn de bloemen aan de buitenzijde vrijwel geheel wit?
            - JA → VOGELNESTJE
            - NEE → is de hele plant bruingeel van kleur?
              - JA → MOERASWESPEN-ORCHIS
              - NEE → zijn de bloemen hier en daar roze geaderd?
                - JA → zitten er opvallend lange aanhangsels aan de bloem?
                  - JA → BOKKEN-ORCHIS
                  - NEE → MOERASWESPEN-ORCHIS
                - NEE → zijn de bloemen lila paarswit of roze?
                  - JA → lijkt de bloem op een bij met drie roze bloemblaadjes?
                    - JA → BIJEN-ORCHIS
                    - NEE → is de bovenkant van de bladen glanzend?
                  - NEE → zijn de bladen gevlekt?
                    - JA → zijn de bladen 3-4x zo lang als breed?
                      - JA → BREDE ORCHIS
                      - NEE → is het onderste blad relatief klein?
                        - JA → BOSORCHIS
                        - NEE → hebben de bloemen veel fijne streepjes?
                          - JA → zijn de vlekken van het blad gevuld?
                            - JA → GEVLEKTE ORCHIS
                            - NEE → RIETORCHIS (GEVLEKTE VORM)
                          - NEE → MANNETJES-ORCHIS

© Veldwerk Nederland